

ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ ТА ПЕРЕМОГИ НАД НАЦИЗМОМ У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ

Читайте в номері:

- Стаття «8 травня: день пам'яті, боротьби та переосмислення», авторка Сухорук Ольга, 10-Б клас
- Стаття «Окупація Харкова під час Другої світової війни: виживання в умовах трагедії», авторка Ричко Марія, 8-Б клас
- День Пам'яті та перемоги у малюнках дітей
- День Пам'яті та перемоги у дитячих віршах

1939
1945

**Пам'ятаємо!
Перемагаємо!**

8 травня: день пам'яті, боротьби та переосмислення

У 2023 році Верховна Рада України зробила історичний крок, прийнявши Закон «Про День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939–1945 років». Відтепер 8 травня офіційно відзначається в Україні як день вшанування пам'яті загиблих у тій страшній війні та день перемоги над нацистською ідеологією. Це не просто формальність чи зміна дати — це важливе символічне рішення, яке повертає історичну правду та утворює українське бачення трагічних подій ХХ століття.

Вшанування 8 травня як Дня пам'яті має глибокий зміст. Ця дата нагадує, що причинами Другої світової війни стали не лише агресивні амбіції гітлерівської Німеччини, а й змова з іншим тоталітарним режимом — сталінським СРСР. Бездіяльність західних країн на початку конфлікту дозволила цим системам розв'язати катастрофу світового масштабу. Українські землі виявилися серед найбільших жертв цієї трагедії — через масові репресії, військові злочини, геноцид і знищення мирного населення. Українці, євреї, кримські татари та інші народи понесли величезні втрати — близько восьми мільйонів загиблих, серед яких п'ять мільйонів були цивільними особами.

Ціна цієї війни була надзвичайною, але й перемога над нацизмом стала можливою завдяки єдності та рішучості багатьох країн, народів і суспільств. Шість років боротьби продемонстрували силу людської солідарності, коли мобілізація ресурсів, підтримка одне одного та переосмислення глобальних пріоритетів стали шляхом до перемоги над злом. Це історичне досягнення залишається актуальним і сьогодні, коли Україна знову змушена зі зброєю в руках захищати свою незалежність і цінності цивілізованого світу.

росія, яка нині є спадкоємцем сталінського режиму, намагається спотворити пам'ять про Другу світову війну, використовуючи її як інструмент пропаганди. Такий підхід не лише принижує жертви минулого, а й створює загрозу нової імперіалістичної агресії. Україна, протистоячи цій загрозі, сьогодні бореться не лише за свою свободу, а й за стабільність усього європейського континенту.

Тільки перемога над сучасним агресором, відновлення територіальної цілісності та гарантії недопущення нових форм імперської експансії можуть забезпечити довготривалий мир. Історія навчає: мир — це не відсутність війни, а результат наполегливої боротьби за справедливість. І в цьому сенсі українська боротьба — це боротьба за майбутнє людства.

Авторка Сухорук Ольга, 10-Б клас

Використані джерела: <https://uinp.gov.ua/informaciyini-materialy/zhurnalistam/informaciyini-materialy-do-dnya-pamyati-ta-peremogy-nad-nacyzmozom-u-drugiy-svitoviy-viyny-8-travnya>

Окупація Харкова під час Другої світової війни: виживання в умовах трагедії

Друга світова війна стала одним із найжорстокіших випробувань в історії людства, і українські міста, зокрема Харків, зазнали особливо тяжких втрат. У жовтні 1941 року, після відступу радянських військ, місто опинилося під контролем нацистської Німеччини. Цей період залишив по собі глибокі рани — фізичні, соціальні й моральні.

Перед окупацією радянська влада зосередилася на евакуації промислових об'єктів, які мали стратегічне значення для оборонної промисловості СРСР. Пріоритет було віддано не населенню, а техніці та працівникам оборонних підприємств. Щоб уникнути перевантаження транспорту, мешканцям міста заборонили залишати Харків. Уже тоді стало зрозуміло: цивільні опинилися сам на сам із наближенням війни.

Відхід Червоної армії супроводжувався знищенням інфраструктури, насамперед мостів, здатних витримувати важку техніку. Коли 24 жовтня 1941 року німецькі війська увійшли до міста, вони застали Харків знекровленим і дезорганізованим.

Перший рік окупації став для мешканців справжнім пеклом. Зруйновані системи водопостачання, електроенергії та каналізації зробили неможливим нормальне життя, особливо у багатопверхівках. На тлі руйнувань вибухнула гуманітарна криза: не було продуктів, ліків, а транспорт, який міг би забезпечити доставку життєво необхідного, було евакуйовано. Люди помирали від холоду, голоду та хвороб.

Одним із ключових інструментів нацистського режиму стала економічна експансія, спрямована на забезпечення Третього Рейху необхідними ресурсами — насамперед продовольством і нафтою. Однак досягнення цих цілей відбувалося ціною людських життів, масового голоду й примусової праці.

Харків, як одне з найбільших промислових і культурних центрів України, опинився в епіцентрі цієї політики. Окупаційна влада встановила жорсткий режим трудової повинності. Цивільне населення було фактично перетворене на рабську робочу силу — людей змушували працювати по 12–16 годин на день без врахування віку, здоров'я чи статі. Їхнє становище нічим не відрізнялося від становища військовополонених. Це була системна, навмисна експлуатація, яка мала подвійний ефект: з одного боку — економічний зиск для Німеччини, з іншого — поступове винищення місцевого населення.

Окупація Харкова, що тривала з 24 жовтня 1941 року до 23 серпня 1943 року, за винятком нетривалого визволення у лютому–березні 1943 року, залишила по собі глибокі рани. Місто та область зазнали масштабних руйнувань. Після запеклих боїв, відступів і повторних наступів Харків поставав з кожним разом дедалі знищенішим. Інфраструктура, житло, заводи — все було зруйноване або вивезене. Із кожним днем окупації місто втрачало не лише матеріальні ресурси, а й людський капітал.

Остаточне визволення Харкова 23 серпня 1943 року стало символом надії та відновлення. Але водночас — воно стало нагадуванням про жорстоку ціну, яку довелося заплатити за свободу. Історія нацистської окупації Харкова — це приклад того, як війна змінює не лише географію, а й долі мільйонів людей, які опиняються між жорнами глобальних імперських амбіцій.

Авторка Ричко Марія, 8-Б клас

Використані джерела: <https://suspilne.media/kharkiv/273510-nimci-ne-bombili-harkiv-tak-silno-ak-zaraz-rf-doslidnik-istorii-pro-harkiv-pid-cas-drugoi-svitovoi/>

День Пам'яті та перемоги у малюнках дітей

Малєєв Матвій, 6-А клас

Веклич Діана, 5-М клас

Рудь Марія ,6-А клас

Гринченко Артемій, 6-А клас

День Пам'яті та перемоги у малюнках дітей

Холодний Марк, 6-А клас

Шилова Поліна, 6-А клас

Приходько Кіра ,5-М клас

Капінос Богдан ,5-А клас

Ключник Максим, 6-М клас

День Пам'яті та перемоги у дитячих віршах

Війна - хвороба людства вічна,
Її не просто лікувать.
Цю катастрофу споконвічну
Лиш нашим воїнам долать!
І смертоносна Друга світова,
Й сьогоднішня кривава битва
породжені нацизмом іноземців диких.
Тож наша місія свята -
Здолати ворога і в мирі жити!

Червоні маки
Червоні маки в житнім полі
Ростуть, нагадуючи нам,
Про боротьбу за нашу волю,
Героїв славу й смерть ворогам!
Урок історії суворий
Нащадкам треба пам'ятать!
І мир, окроплений героїв кров'ю,
Нам необхідно захищать!

Автор Рудаков Владислав, 8-Б клас